

กรมควบคุมโรค

Department of Disease Control

การดำเนินงานตามนโยบาย การถ่ายทอดกันยุงให้ผู้ป่วยโรคติดต่อนำโดยยุงลาย

ยุทธศาสตร์หลักขององค์การอนามัยโลก (2021 – 2030)

Core strategic interventions

Preventive chemotherapy

N/A

WASH

- Safe water storage practices (e.g. covering all water storage containers and overhead tanks) and safe disposal of household water

Vector control

- Reducing available habitats for mosquitoes (e.g. environmental modification, use of lids, house construction)
- Restricting access of mosquitoes to homes through wire mesh and other covers
- Management of solid waste, especially plastic products
- Use of insecticides and indoor fogging – use of personal protection measures such as repellents is encouraged

Veterinary public health

N/A

Case management

- Medical care by physicians and nurses for severe dengue (prevention of plasma leakage and organ failure)
- Maintenance of volume of body fluid and platelet counts

Other

- Vaccine for people with previous dengue infection as confirmed by laboratory testing

21

Ending the neglect to
attain the Sustainable
Development Goals
A road map for neglected
tropical diseases 2021–2030

30

แนวคิดการคาดการณ์ประสิทธิผลของยาทากันยุง

ในการลดอุบัติการณ์โรคไข้เลือดออกระยะเวลา 52 สัปดาห์ที่มีการใช้สารทากันยุงในสัดส่วนต่าง ๆ

จำนวน (ราย)	ความครอบคลุมของการทาสารทากันยุง			
	ติดเชื้อกทา 0, ไม่ติดเชื้อกทา 0 (ไม่ทาเลย)	คนติดเชื้อกทา 5%, ไม่ติดเชื้อกทา 5%	คนติดเชื้อกทา 15%, ไม่ติดเชื้อกทา 10%	คนติดเชื้อกทา 20%, ไม่ติดเชื้อกทา 10%
DF	223,651	192,131	166,649	160,793
DHF/DSS	53,294	48,033	41,662	40,198
TOTAL	276,945	240,164	208,311	200,991
ลดจำนวนป่วย (%)	0	36,781 (13%)	68,634 (25%)	75,954 (27%)
จำนวนเสียชีวิต	123	111	96	93
ลดจำนวนเสียชีวิต (%)	0	12 (10%)	27 (22%)	30 (24%)

↓
ค่าสารทากันยุง 32.7 ลบ.
 ลดค่าใช้จ่ายในการรักษาได้ประมาณ
 DF 43.97 + DHF/DSS 82.8 ลบ.
 ประหยัดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล
 ประมาณ 94.07 ล้านบาท

↓
ค่าสารทากันยุง 67.6 ลบ.
 ลดค่าใช้จ่ายในการรักษาได้ประมาณ
 DF 79.52 + DHF/DSS 183.1 ลบ.
 ประหยัดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล
 ประมาณ 195.02 ล้านบาท

↓
ค่าสารทากันยุง 74.8 ลบ.
 ลดค่าใช้จ่ายในการรักษาได้ประมาณ
 DF 87.69 + DHF/DSS 206.2 ลบ.
 ประหยัดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล
 ประมาณ 219.09 ล้านบาท

ข้อเสนอจากการศึกษา

ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยสงสัยโรคไขเลือดออก

ควรทาสารกันยุงป้องกันยุงกัดทุกราย

เพื่อลดการแพร่โรคตลอดจนผู้ที่อยู่ร่วมบ้าน และผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีการระบาด

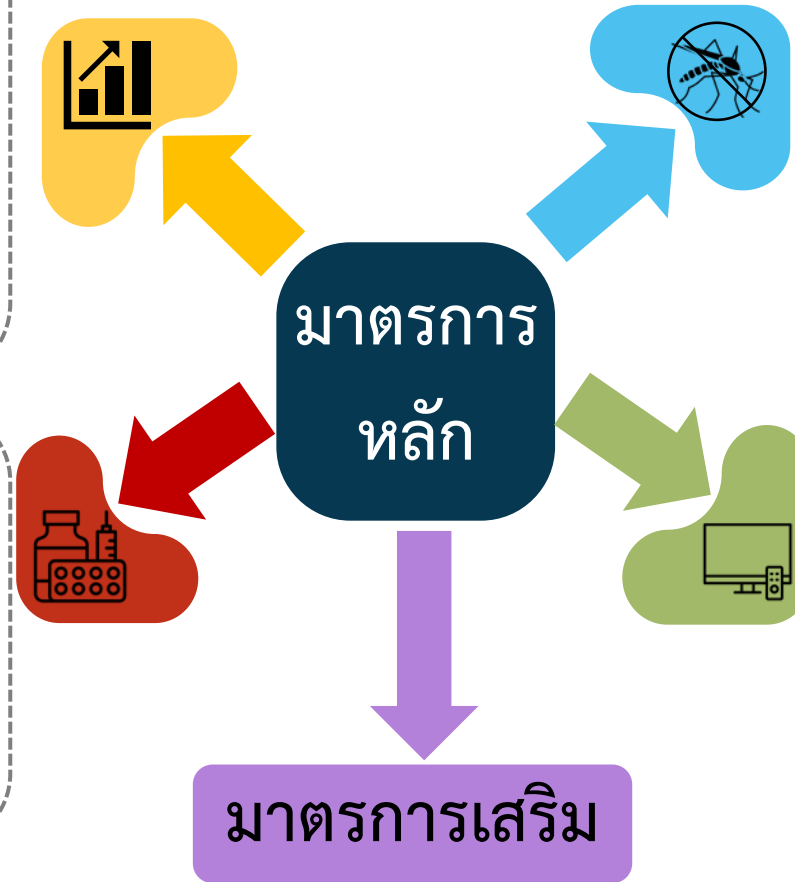
มาตรการในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อมาโดยยุงลาย

การเฝ้าระวังโรคและยุงพาหะ

- เกาะติดสถานการณ์แจ้งเตือนทันทีและกำกับติดตามเข้มข้นในการสำรวจทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย
- Dengue Serotype
- Nowcast, Forecast

การวินิจฉัยและรักษา

- พัฒนาเครือข่ายห้องปฏิบัติการ สคร.
- จัดตั้ง Dengue corner
- ใช้ Dengue chart
- จัดทำ Dead case conference

การตอบโต้และควบคุมพาหะ

- ควบคุมโรคอย่างเข้มข้นและรวดเร็ว
- ใช้ชุดตรวจ NS1 เพื่อการควบคุมโรคอย่างรวดเร็ว
- ประเมินประสิทธิภาพเครื่องพ่นและเฝ้าระวังการติดต่อสารเคมีของยุงพาหะ

การสื่อสารความเสี่ยง

- สื่อสารเชิงรุกไปยังกลุ่มเป้าหมายเพื่อตระหนักถึงโรคร้ายและป้องกันตนเองผ่านช่องทางที่หลากหลาย

การทาสารทากันยุง เพื่อป้องกันยุงกัดในผู้ป่วยและสมาชิกในครัวเรือน เป็นมาตรการสำคัญเพิ่มเติม โดยต้องดำเนินการร่วมกับมาตรการหลักอื่นๆ

วัตถุประสงค์การดำเนินงาน

เพื่อลดการแพร่กระจายเชื้อจากผู้ป่วยโรคติดต่อ นำโดยยุงลายไปสู่ชุมชน

เป้าหมาย

โรงพยาบาลทุกแห่ง มีการดำเนินงานตามนโยบายการจ่ายสารทากันยุง
ให้กับผู้ป่วยโรคติดต่อนำโดยยุงลาย เพื่อลด Viremia ในชุมชน

พื้นที่เป้าหมาย

- โรงพยาบาลรัฐบาลทั้งในและนอกกระทรวงสาธารณสุข
- โรงพยาบาลเอกชน

M&E และแหล่งข้อมูล

- แบบรายงาน (Form 01-03)

Quick win

รพ.

1. ดำเนินการตามนโยบาย และนำสารทากันยุงเข้าบัญชีเวชภัณฑ์ของโรงพยาบาล พร้อมทั้งจ่ายให้ผู้ป่วยโรคติดต่อนำโดยยุงลาย
2. รายงานข้อมูลผู้ป่วยและการใช้สารทากันยุง

สคร., สปคม.

1. ชี้แจงนโยบายแนวทางการดำเนินงาน ให้แก่เขตสุขภาพ และ สสจ.
2. กระจายสารทากันยุงไปในโรงพยาบาลในพื้นที่เป้าหมาย

กตม.

1. จัดทำข้อมูลวิชาการ แนวทางการจ่ายและการติดตามการใช้สารทากันยุง
2. สนับสนุนสารทากันยุง สื่อต้นแบบอิเล็กทรอนิกส์
3. สื่อสารแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายฯ
4. กระจายสารทากันยุงไปทุก สคร. และ สปคม.

KPI

โรงพยาบาลทุกแห่ง มีการดำเนินงานตามนโยบายการจ่ายสารทากันยุงฯ		
- รพศ.,รพท. 100%	- รพช. 75%	- รพช. 100%
- รพ.นอกสังกัด 30%	- รพ.นอกสังกัด 50%	- รพ.นอกสังกัด 100%

แนวทางการจ่ายและติดตามการใช้สารทากันยุงของผู้ป่วยโรคติดต่อ นำโดยยุงลายในโรงพยาบาล

ผู้ป่วย/ผู้สงสัยว่าป่วย มารับการรักษาที่โรงพยาบาล

แพทย์วินิจฉัยผู้ป่วยยืนยัน/สงสัยโรคติดต่อ นำโดยยุงลาย และสั่งจ่ายยาตามอาการ และเพิ่มการสั่งจ่ายสารทากันยุง

พยาบาล OPD

แจ้ง

งานเภสัชกรรม

จ่ายสารทากันยุงตามแพทย์สั่ง พร้อมให้คำแนะนำและข้อควรระวัง

ผู้ป่วยรับสารทากันยุงกับเภสัชกร ที่ห้องจ่ายยา

แจ้ง

งานระบาดวิทยา/เวชกรรมสังคม

แจ้ง

แจ้ง รพ.สต./สสอ. ให้ทราบว่า มีผู้ป่วยในพื้นที่ ตามมาตรการ 3-3-1 พร้อมทั้งแนบ QR code แบบติดตามการใช้สารทากันยุงของผู้ป่วย

รพ.สต./อสม./อปท. ลงพื้นที่สอบสวนและควบคุมโรค ตามมาตรการ 3-3-1

รพ.สต./อสม. ติดตามการใช้สารทากันยุง ใน Day14 หลังได้รับสารทากันยุง และรายงานตามแบบฟอร์มใน QR code (Form 03)

กรอกแบบติดตามการจ่ายสารทากันยุงทุก 7 วัน ตามแบบฟอร์มใน QR code (Form 02)

<https://shorturl-ddc.moph.go.th/R0hxL>

<https://shorturl-ddc.moph.go.th/G4sqj>

คำแนะนำในการจ่ายสารทากันยุง

- ผู้ป่วย 1 ราย จ่าย 5 ซอง
- ทาห่างกันครั้งละ 6 ชั่วโมง
- ระยะเวลา 5 วัน

รายชื่อโรงพยาบาลที่จะได้รับจัดสรรสารทากันยุง จาก กตม. และ ศตม.9.3 สุรินทร์ รอบเดือน กุมภาพันธ์ 2567

โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป

1. รพ.สุรินทร์
2. รพ.ปราสาท
3. รพ.ศีขรภูมิ

● แห่งละ 300 ซอง

● ติดต่อรับได้ที่: ศตม.9.3 สุรินทร์ คุณสุรียา ไหมทอง 044-513946, 061-8838811

โรงพยาบาลชุมชน

1. รพ.เขวาสินรินทร์
2. รพ.ชุมพลบุรี
3. รพ.ท่าตูม
4. รพ.พนมดงรัก
5. รพ.โนนนารายณ์

เอกสารและสิ่งสนับสนุนจากส่วนกลาง

- สื่อต้นแบบอิเล็กทรอนิกส์

- Infographic คำแนะนำการใช้สารทากันยุง
- ฉลากคำแนะนำ วิธีใช้ และข้อควรระวัง
- Fact sheet ข้อมูลวิชาการการจ่ายสารทากันยุงให้ผู้ป่วยไข้เลือดออก
- โปสเตอร์

- เอกสาร

- แนวทางการจ่ายและติดตามการใช้สารทากันยุงสำหรับผู้ป่วยโรคติดต่อนำโดยยุงลาย
- เอกสารทางวิชาการ
- TOR สำหรับการจัดซื้อสารทากันยุง
- ประเด็น Q&A

- สารทากันยุง

ดาวน์โหลดเอกสาร

<https://shorturl-ddc.moph.go.th/bpssM>

ติดต่อประสานงาน

กองโรคติดต่อนำโดยแมลง

คณะทำงานขับเคลื่อนนโยบายการจ่ายสารทากันยุงฯ

02 590 3103-5

aedes.dvbd@gmail.com

กรมควบคุมโรค

Department of Disease Control

ขอขอบคุณ